

Sygn. akt IV U 179/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Katarzyna Antoniak

Protokolant	st. sekr. sądowy Marta Żuk
-------------	----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2015r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 30 stycznia 2015 r. (Nr (...))

w sprawie A. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo A. K. do emerytury od 1 stycznia 2015 roku.

Sygn. akt: IV U 179/15 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 30 stycznia 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił A. K. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, iż do dnia 1 stycznia 1999r. osiągnął 15-letni staż pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Odwołanie od w/w decyzji złożył A. K. wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach należy zaliczyć okresy jego pracy w Odlewni (...) w S. od 10 października 1980r. do 31 sierpnia 1994r., od 15 września 1997r. do 8 września 1997r. i od 19 lutego 1998r. do 6 czerwca 2001r. (odwołanie k.1 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.2-4 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony A. K. w dniu 1 stycznia 2015r. ukończył 60-ty rok życia. W dniu 14 stycznia 2015r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury (wniosek o emeryturę z 14 stycznia

2015r. k.1 akt emerytalnych). Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 28 lat, 3 miesiące i 22 dni, z czego okresy składkowe stanowią 27 lat, 11 miesięcy i 17 dni, a okresy nieskładkowe 4 miesiące i 5 dni. Ponadto organ rentowy ustalił, że ubezpieczony nie wykazał, że do dnia 1 stycznia 1999r. osiągnął staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze co najmniej 15 lat. Organ rentowy ocenił, że przedłożone przez ubezpieczonego świadectwo pracy z 23 lipca 2001r. zawiera błędy formalne, co uniemożliwia uwzględnienie wymienionych w nim okresów pracy w szczególnych warunkach (świadectwo pracy z 23 lipca 2001r. k.17 akt emerytalnych).

Z uwagi na brak wymaganego ustawą stażu pracy w szczególnych warunkach decyzją z 30 stycznia 2015r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu przyznania emerytury (decyzja z 30 stycznia 2015r. k.13 akt emerytalnych).

Ubezpieczony był zatrudniony w Odlewni (...) w S. w okresie od 10 października 1980r. do 31 lipca 2001r. w pełnym wymiarze czasu pracy (świadectwo pracy z 23 lipca 2001r. k.17 akt emerytalnych).

Ubezpieczony zatrudniony został na podstawie umowy o pracę zawartej w dniu 10 października 1980r. na czas nieokreślony w Oddziale Formierni na stanowisku formierza ręcznego i na stanowisku tym pracował do 31 grudnia 1980r., a zatem przez 3 miesiące (umowa o pracę z 10 października 1980r. - w aktach osobowych). Z dniem 1 stycznia 1981r. pracodawca powierzył ubezpieczonemu stanowisko ustawiacza maszyn i urządzeń odlewniczych na Oddziale Przerobu Mas i na stanowisku tym ubezpieczony pracował do 30 czerwca 1987r., a zatem przez 6 lat i 6 miesięcy (pismo pracodawcy z 2 stycznia 1981r. o powierzeniu ubezpieczonemu stanowiska ustawiacza maszyn i urządzeń odlewniczych – w aktach osobowych). Od 1 lipca 1987r. pracodawca powierzył ubezpieczonemu stanowisko starszego mistrza w Oddziale Przerobu Mas i Formierni i na stanowisku tym ubezpieczony pracował do 31 sierpnia 1994r., a zatem przez 7 lat i 2 miesiące (pismo pracodawcy z 30 czerwca 1987r. o powierzeniu ubezpieczonemu stanowiska starszego mistrza w Oddziale Przerobu Mas i Formierni – w aktach osobowych). Od 1 września 1994r. pracodawca powierzył ubezpieczonemu obowiązki technologa w D. (...) Odlewniczej na okres 3 miesięcy, a po 3 miesiącach – od 1 grudnia 1994r. za zgodą ubezpieczonego pracodawca powierzył ubezpieczonemu stanowisko specjalisty technologa w D. (...) Odlewniczej (pisma pracodawcy z 1 września 1984r. i 5 grudnia 1984r. w sprawie powierzenia ubezpieczonemu pracy na stanowisku technologa – w aktach osobowych). Od 15 września 1997r. ubezpieczony powrócił do pracy na stanowisku starszego mistrza w Oddziale Przerobu Mas, Formierni i dodatkowo Rdzeniarni i na stanowisku tym pracował do 30 kwietnia 1998r., a zatem przez 7 miesięcy i 15 dni (pismo pracodawcy z 11 września 1997r. o powierzeniu ubezpieczonemu od 15 września 1997r. obowiązków starszego mistrza – w aktach osobowych). Wreszcie od 1 maja 1998r. pracodawca powierzył ubezpieczonemu stanowisko kierownika Przerobu Mas, Rdzeniarni i Formierni i na stanowisku tym ubezpieczony pracował do końca zatrudnienia w przedmiotowym przedsiębiorstwie, tj. do 31 lipca 2001r. (pismo pracodawcy z 6 maja 1998r. o powierzeniu ubezpieczonemu stanowiska kierownika Przerobu Mas, Rdzeniarni i Formierni – w aktach osobowych).

Pracując od 1 stycznia 1981r. jako ustawiacz maszyn i urządzeń odlewniczych na Oddziale Przerobu Mas ubezpieczony obsługiwał maszyny transportujące zużytą masę i resztki mas pozostałe po wykonaniu odlewu. Były to rurociągi, przenośniki taśmowe i kubelkowe. Ponadto obsługiwał mieszarki krążnikowe i pobocznikowe do mieszania mas formierskich, kruszarki, suszarki, sita wstrząsowe. Masa formierska była wykonywana z piasku kwarcowego i pyłu węglowego, dlatego pracy na przerobie mas towarzyszyło ogromne zapylenie. W okresie pracy na stanowisku ustawiacza – od 1 lutego 1982r. pracodawca powierzył ubezpieczonemu funkcję brygadzysty Przerobu Mas (pismo pracodawcy z 29 stycznia 1982r. - w aktach osobowych). Ubezpieczony był tzw. brygadzystą pracującym – koordynował pracę 15 pracowników zatrudnionych na stanowisku ustawiaczy maszyn i sam wykonywał opisaną pracę ustawiacza maszyn i urządzeń odlewniczych. Pracując od 1 lipca 1987r. do 31 sierpnia 1994r. na stanowisku starszego mistrza w Oddziale Przerobu Mas i Formierni ubezpieczony nadzorował pracę przerabiaczy mas, formierzy, suszarkowych, kanałowych. Jednocześnie nadzorował pracę 25 do 30 pracowników. Przez cały czas przebywał na hali, gdzie pracowali podlegli mu pracownicy. Kontrolował jakość i ilość pracy oraz jej zgodność z technologią produkcji. Gdy od 15 września 1997r. (po przerwie związanej z pracą na stanowisku technologa) ubezpieczony ponownie objął stanowisko starszego mistrza, odcinek pracy który miał nadzorować i kontrolować obejmował obok Przerobu Mas i Formierni również Rdzeniarnię. Dlatego obok pracowników zatrudnionych na w/w stanowiskach ubezpieczony nadzorował

również pracę rdzeniarki. Pracując od 1 maja 1998r. na stanowisku kierownika Oddziału Przerobu Mas, Rdzeniarni i Formiarni ubezpieczony koordynował i kontrolował prace na przerobie mas, rdzeniarni i formiarni. Z pomocą mistrzów nadzorował prace szeregowych pracowników – przerabiaczy mas, formierzy, rdzeniarki. Zakres obowiązków wymagał od niego niemal stałej obecności na hali produkcyjnej. Ubezpieczony posiadał na hali kantorek, ale przebywał w nim tylko przed rozpoczęciem pracy i po jej zakończeniu w celu przebrania się (zeznania świadków: S. F. k.30 – nagranie od minuty 25 do 36 i S. W. k.30-30v – nagranie od minuty 36 do 42 oraz zeznania ubezpieczonego k.30v – nagranie od minuty 43 do 49 i k.29-29v – nagranie od minuty 1 do 19).

Ubezpieczony nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego (raport z analizy konta k.9 akt emerytalnych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie A. K. podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy ,tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach. Poza sporem pozostawało bowiem, że ubezpieczony osiągnął wymagany ustawą wiek oraz spełnił przesłankę ogólnego stażu ubezpieczenia. Ubezpieczony podnosił, że posiada 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach w Odlewni (...) w S.. Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe dało podstawy do ustalenia, że w okresie zatrudnienia w powyższym przedsiębiorstwie, a dokładnie w czasie pracy na stanowisku: formierza ręcznego od 10 października 1980r. do 31 grudnia 1980r. (2 miesiące i 22 dni), ustawiacza maszyn i urządzeń odlewniczych w Oddziale Przerobu Mas od 1 stycznia 1981r. do 1 lipca 1987r. (6 lat i 6 miesięcy), starszego mistrza w Oddziale Przerobu Mas i Formiarni od 1 lipca 1987r. do 31 sierpnia 1994r. (7 lat i 2 miesiące), starszego mistrza w Oddziale Przerobu Mas, Formiarni i Rdzeniarni od 15 września 1997r. do 30 kwietnia 1998r. (7 miesięcy i 15 dni) oraz kierownika Oddziału Przerobu Mas, Rdzeniarni i Formiarni od 1 maja 1998r. do 31 grudnia 1998r. (8 miesięcy) ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował w szczególnych warunkach bądź to w charakterze szeregowego pracownika – tu formierza ręcznego, a następnie ustawiacza maszyn i urządzeń odlewniczych w Oddziale Przerobu Mas, bądź to sprawując dozór inżyniersko-techniczny na oddziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace w szczególnych warunkach. Pracując w charakterze formierza, a następnie ustawiacza maszyn i urządzeń odlewniczych w Oddziale Przerobu Mas ubezpieczony wykonywał pracę w szczególnych warunkach, o której mowa w wykazie A dział III poz.21 załącznika do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach

lub w szczególnym charakterze (przygotowywanie mas formierskich i prace formierzy). Natomiast pracując na stanowiskach starszego mistrza (dwukrotnie), a następnie kierownika Oddziału Przerobu Mas, Formierni i Rdzeniarni ubezpieczony wykonywał pracę w szczególnych warunkach, o której mowa w wykazie A dział XIV poz.24 załącznika do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. Pełniąc obowiązki starszego mistrza oraz kierownika Oddziału ubezpieczony nadzorował prace pracowników zatrudnionych w w/w oddziale, w którym ponad wszelką wątpliwość wykonywane były prace w szczególnych warunkach. Z samej tylko nazwy – Oddział Przerobu Mas i Formierni, a następnie Oddział Przerobu Mas, Formierni i Rdzeniarni wynika, że na oddziale tym pracowały osoby zatrudnione na stanowiskach do przerobu masy formierskiej, formierze oraz rdzeniarze, a zatem osoby pracujące na stanowiskach, o których mowa w wykazie A dział III poz.21 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. Ubezpieczony nadzorował prace tych pracowników, kontrolował jakość i ilość tej pracy, zgodność z technologią oraz zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy. Nadzorując prace wymienionych grup pracowników ubezpieczony pracował w tych samych warunkach, co wskazani pracownicy, a zatem tak jak oni narażony był na szkodliwe dla organizmu warunki pracy. Fakt wykonywania przez ubezpieczonego w/w prac potwierdzają dowody z dokumentów zawartych w aktach osobowych ubezpieczonego oraz spójne zeznania w/w świadków - współpracowników ubezpieczonego w rozpatrywanym okresie, a także korespondujące z tymi dowodami logiczne zeznania samego ubezpieczonego. Suma wymienionych okresów pracy wynosi 15 lat, 2 miesiące i 7 dni (2 miesiące i 22 dni + 6 lat i 6 miesięcy + 7 lat i 2 miesiące + 7 miesięcy i 15 dni + 8 miesięcy). W tym miejscu wskazać jeszcze należy, że w okresie pełnienia obowiązków starszego mistrza w Oddziale Przerobu Mas, Formierni i Rdzeniarni ubezpieczony przez ponad 2 miesiące przebywał na zwolnieniu lekarskim w związku z czym nie świadczył wówczas pracy (od 9 grudnia 1997r. do 18 lutego 1998r.). Okres ten nie podlega jednak odliczeniu od stażu pracy w szczególnych warunkach. W orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych ugruntowany jest pogląd, że osiągnięcie do dnia 1 stycznia 1999r. okresu pracy w szczególnych warunkach, o którym mowa w art.184 ust.1 pkt 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego wg zasad wynikających z art.32 ust.1a pkt 1 tej ustawy, obowiązujących od 1 lipca 2004r. (tak SN w wyroku z 23 kwietnia 2010r. w sprawie II UK 313/09, OSNP 2011/19-20/260; analogicznie Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z 3 kwietnia 2014r. w sprawie III AUa 74/14, Lex nr 1451729).

Reasumując uznać należało, że ubezpieczony spełnia przesłankę 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Mając to na uwadze i na podstawie art.477¹⁴§2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że A. K. przysługuje prawo do emerytury od 1 stycznia 2015r. ,tj. od chwili ukończenia przez ubezpieczonego 60. roku życia.